

Handläggare

Jens Persson
Enheten för fiskereglering
jens.persson@havochvatten.se

Datum 2022-11-30

Dnr 1909-22

Regeringen
Näringsdepartementet

Lägesrapport om uppdrag att på prov genomföra fiskeriförvaltningsåtgärder som motsvarar en utflyttning av trålgränsen i Egentliga Östersjön och Bottniska viken

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har genom Regeringens beslut den 19 maj 2022, fått i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, i syfte att utvärdera effekterna på sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds- och åldersstruktur. Projektet ska genomföras i flera avgränsade försöksområden i förvaltningsområdena för sill- och strömmingsbestånden i Egentliga Östersjön och i Bottniska viken och omfatta de fartyg, oavsett flagg, som har fiskerättigheter i områdena. HaV ska därför inom ramen för projektet genomföra nödvändiga samråd med berörda EU-medlemsstater och vid behov med Europeiska kommissionen. Samråd ska även ske med berörda intressenter.

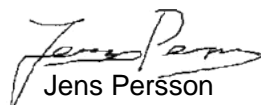
Uppdraget är prioriterat på myndigheten och ger en god möjlighet att sammanföra förvaltningsområdena fiskförvaltning och havsmiljöförvaltning till gagn för Östersjöns ekosystem.

I enlighet med regeringsuppdraget ska myndigheten lämna en lägesrapport om genomförandet av uppdraget till Regeringskansliet. Havs- och vattenmyndigheten överlämnar härmed en första lägesrapport.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Jakob Granit efter föredragning av utredaren Jens Persson. I handläggningen av uppdraget har chefen för avdelningen för Havsförvaltning Mats Svensson, chefen för Havsmiljöenheten Mia Dahlström och chefen för Fiskeregleringsenheten Inger Dahlgren medverkat. I den slutliga handläggningen har även utredaren Norbert Häubner och processledaren Viktoria Johansson deltagit.

Jakob Granit

Jens Persson

Kopia till:
Miljödepartementet

Innehåll

1	Sammanfattning och slutsats.....	3
2	Uppdraget och dess beredning.....	5
	2.1 Bakgrund.....	5
	2.2 Uppdragsbeskrivning.....	5
	2.3 Syfte och effektmål	6
	2.4 Målsättningar vid genomförande	7
	2.5 Beroenden och yttre faktorer	7
	2.5.1 Beroenden	7
	2.5.2 Yttre faktorer.....	8
3	Planering av uppdraget.....	10
	3.1 Genomförande.....	10
	3.1.1 Fas 1.....	10
	3.1.2 Fas 2.....	11
	3.1.3 Fas 3.....	11
	3.1.4 Fas 4.....	11
	3.1.5 Fas 5.....	11
	3.2 Organisation	12
	3.2.1 Vetenskaplig kommitté	12
	3.3 Leverans överlämning	13
	3.4 Intressenter.....	13
	3.4.1 Kärntressenter	13
	3.5 Kommunikation och rapportering	14

1 Sammanfattning och slutsats

Genomförande av ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, görs av HaV i enlighet med uppdragsbeskrivningen från Regeringen. Genomförandet ska i så stor utsträckning som möjligt nyttja det pågående arbetet i de två pilotområdena i Stockholms skärgård och Södra Bottenhavet som ingår i Pilotprojekt för ekosystembaserad havsförvaltning i Sverige och pågående arbete med Strategin för Framtidens fiske och vattenbruk samt Åtgärdsprogrammet för havsmiljön.

Genomförandet kommer ske i 5 faser, där fas 1-3 handlar om att

- a) samla in data och kunskapsunderlag genom beställningar samt syntes av befintliga underlag.
- b) sätta samman en vetenskaplig kommitté som skall stödja i utformningen och uppföljningen av försöksområdena.
- c) utse försöksområden och hur de ska designas och följas upp. Dessa underlag skall sedan diskuteras med berörda medlemsstater och i dialog fastställas.

Fas 4 är det operativa genomförandet av försöken och fas 5 omfattar utvärdering och förslag på mer permanenta förvaltningsåtgärder.

Den vetenskapliga kommittén som HaV tillsätter syftar till att samla nationell såväl som internationell expertis med relevans för uppdragets hela omfattning. Fas 1-3 pågår fram till juli 2023 och under hösten 2023 beräknas genomförandet starta och pågå fram till 2027.

Nuläge och bedömning:

- Inom uppdraget har myndigheten initierat en process för framtagande av fiskeridata inklusive utskick av dataförfrågan till berörda medlemsstater angående fiskets bedrivande. Informationen kommer ligga till grund för kompletterande analyser och kunskapsunderlag för att utreda lämpliga områden där myndigheten bedömer att det finns goda förutsättningar för att åtgärden ska ge positiva effekter för sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds- och åldersstruktur.
- Tillgängliga fiskemöjligheter för bestånden av sill och strömming i Bottniska viken och centrala Östersjön fastställs genom årliga beslut i ministerrådet och genomförandet av det vetenskapliga projektet väntas inte påverka nyttjande av kvoten inom förvaltningsområdena som helhet. Kompletterande analyser och kunskapsunderlag kommer därför vara viktiga för att utreda eventuella konsekvenser för andra EU-medlemsstater. Detta för att så långt som möjligt undvika negativa effekter av förändrade fiskemönster och ökat fisketryck inom andra delar av förvaltningsområdena när fisket begränsas inom försöksområdena.
- För ett effektivt genomförande av uppdraget kommer det vara av stor vikt att etablera ett nära samråd med berörda medlemsstater, intressenter och vid behov med Europeiska kommissionen. Dessa samrådsprocesser kommer så långt som möjligt ske inom befintliga forum, bl.a. för att informera om uppdragets bakgrund och syfte, diskutera val

av områden utifrån framtagna kunskapsunderlag samt alternativ till legal grund för implementering och genomförande.

- Processen bör även beakta det gemensamma uttalande som antogs av EU-kommissionen, Finland, Polen, Lettland, Litauen och Sverige i samband med 2022 års ministerråd om fastställande av tillgängliga fiskemöjligheter för bestånd i Östersjön 2023. Genom det gemensamma uttalandet åtog sig EU-kommissionen att skicka en förfrågan till ICES om att genomföra vetenskapliga analyser för att utreda orsak till beståndens minskande storleks- och åldersstruktur i förvaltningsområdena för Bottniska och centrala Östersjön samt identifiera möjliga åtgärder för att adressera dessa problem.
- HaV har bedömt att ett regionalt arbetssätt och utformning av en gemensam rekommendation inom det regionala forumet Baltfish kommer att vara det mest ändamålsenliga och effektiva genomförandet. När en regel ska omfatta fiskande från fler EU-medlemsstater är en regionalisering och ett genomförande enligt artikel 15 i den tekniska förordningen (EU) 2019/1241 att föredra. Bl.a. annat med hänsyn till transparens i process samt för att få en samlad reglering som återfinns på alla EU-språk.

2 Uppdraget och dess beredning

2.1 Bakgrund

Sillen är en av de viktigaste arterna i Östersjöns näringsväv och för ett fungerande ekosystem. Både för ett långsiktigt hållbart fiske och ett friskt ekosystem är det viktigt att vidta åtgärder för att vända den negativa utveckling som observerats med nedåtgående trender för beståndens ålders- och storleksstruktur såväl som biomassa och täthet i svenska kustområden. De negativa trenderna har varit tydligast under den senaste tioårsperioden och är särskilt uttalade hos sill och strömming över 18 cm. Nedgången av framför allt stor strömming inom dessa områden stödjer också uppgifter om en stark nedgång i sillfångster som redovisats av kustfiskare¹ eftersom kustfisket främst bedrivs riktat efter stora individer.

Bestånden av sill i Östersjön, liksom alla gränsöverskridande fiskbestånd inom EU, förvaltas gemensamt av EU:s medlemsländer i enlighet med gemensamma fiskeripolitiken GFPn. Politikområdet baseras på gemensamma beslut, bl. a med avseende på TAC och kvoter, förvaltningsplaner och tekniska regleringar, då de bedöms vara mest effektiva för att bidra till måluppfyllelse. Varje EU-medlemsstat har sedan rätt att fördela fiskemöjligheter nationellt.

Havs- och vattenmyndigheten beslutade 2021 om analyser och åtgärder avseende ökat skydd av sill/strömming i Östersjön samt i Bottenhavet/Bottenviken (dnr 301-2021). Bakgrunden till analys- och åtgärdspaket var de nedåtgående trender som noterats för beståndet i centrala Östersjön. Det gällde framför allt nedgång i kondition och tillväxt men även minskade fångster och minskad förekomst av sill/strömming i kustnära områden. I analysen fattade HaV beslut om ett åtgärdspaket – omfattande såväl kunskapsunderlag som faktiska åtgärder. Del av detta arbete har ingått i det regeringsuppdrag som HaV har rapporterat våren 2022 om att utreda hur fiskereglering kan utvecklas för att skydda kustlekande sillbestånd i norra Egentliga Östersjön. I redovisningen sammanfattar myndigheten tre typer av åtgärdsförslag avseende fiskereglering som resulterar i sänkt fiskeridödlighet, fiskeregleringar i tid och rum samt en översikt av åtgärder inriktade på ekosystemet i sin helhet. Även om uppdraget särskilt avsåg delområde 27 och 29 bedömde myndigheten att förslagen också var av relevans för övriga delar av Östersjön, däribland Bottniska viken.

HaV har arbetat inom samtliga av de områden som identifierades avseende förbättrat kunskapsunderlag. Under 2022 har myndigheten bl.a. fortsatt ett uppdrag om genetisk analys av strömmingsbestånd för att identifiera lekbestånd längs Östersjökusten och vidare har kunskapsunderlag beställts in kring läkemedels påverkan på tillväxt och produktion samt klimatpåverkan på kommersiella fiskbestånd. Utöver dessa underlag har rättsliga utredningar beställts och även utförts internt. Dessa underlag bedöms vara av stor relevans för genomförandet av detta uppdrag.

2.2 Uppdragsbeskrivning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har genom Regeringens beslut den 19 maj 2022, fått i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, i syfte att utvärdera effekterna

¹ PO Kustfiskarna Bottenhavet. 2022-02-13. Rapport om strömmingsfiskets nedgång i Bottenhavet

på sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds- och åldersstruktur. Projektet ska genomföras i flera avgränsade försöksområden i förvaltningsområdena för sill- och strömmingsbestånden i Egentliga Östersjön och i Bottniska viken och omfatta de fartyg, oavsett flagg, som har fiskerättigheter i områdena. HaV ska därför inom ramen för projektet genomföra nödvändiga samråd med berörda EU-medlemsstater och vid behov med Europeiska kommissionen. Samråd ska även ske med berörda intressenter.

HaV ska för dessa områden vetenskapligt följa upp och analysera vilka effekter de fiskerelaterade förvaltningsåtgärderna har på sill- och strömmingsbestånden både vad gäller utvecklingen av biomassa, bestånds- och populationsstruktur. Utpekandet av områdena ska beakta geografiska och regionala skillnader. Områdena ska även utgöra grund för analys av bland annat hur och i vilken utsträckning sillens och strömmingens utveckling när det gäller biomassa, bestånds- och populationsstruktur påverkas av miljöfaktorer och predation från fisk, fågel och säl för att därmed kunna utvärdera och stärka kunskapen kring orsakssamband i enlighet med en adaptiv förvaltning. Analysen ska även inkludera eventuella effekter av projektet på andra fiskarter, samhällsekonomiska effekter samt ekonomiska och sociala konsekvenserna för fisket och fiskberedningen. Analyserna ska samtidigt i sin helhet beakta andra förvaltningsåtgärder och andra orsakssamband.

Fiskeregleringen i försöksområdena ska utvärderas under uppdragets genomförande och upphöra senast vid återrapporteringen. Utifrån ovanstående analyser ska slutredovisningen innehålla förslag på eventuella påföljande fiskeregleringar eller åtgärder som inte är fiskerirelaterade. HaV ska inom respektive försöksområde kunna möjliggöra att ett visst yrkesfiske kan bedrivas. Sådan möjlighet bör kunna ges till försöksverksamhet, småskaligt fiske och det fiske som bedrivs av lokal eller regional betydelse och fiskar för direkt användning som livsmedel. Fiske ska dock endast tillåtas om syftet med det vetenskapliga projektet inte bedöms motverkas. Återrapporteringen ska innehålla en analys av konsekvenser av sådant fiske.

2.3 Syfte och effektmål

I syfte att främja god beståndsutveckling av sill och strömming i Egentliga Östersjön och Bottniska viken för att skapa förutsättningar för en ökad livsmedelsproduktion samt värna kustlekande bestånd av sill i Östersjön, är följande effektmål definierade för projektet:

Ge ökad kunskap om:

- Fiskerelaterade förvaltningsåtgärd som motsvarar en utflytt av trålgränsen är en effektiv åtgärd för att få en positiv effekt för sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds och åldersstruktur.
- I vilken utsträckning sillens och strömmingens utveckling när det gäller biomassa, bestånds- och populationsstruktur påverkas av miljöfaktorer och predation från fisk, fågel och säl och på så vis stärka kunskapen kring orsakssamband.
- Förvaltningsåtgärdens effekt på andra fiskarter, samhällsekonomiska effekter samt ekonomiska och sociala konsekvenser för fisket och fiskberedningen.

Ge förslag på:

- Eventuell fiskereglering eller andra icke fiskerirelaterade åtgärder baserat på projektets resultat och syfte.

2.4 Målsättningar vid genomförande

För ett effektivt genomförande av uppdraget behöver kompletterande vetenskapliga underlag tas fram bl.a. avseende fiskeaktivitet samt hydrografiska förutsättningar för att kunna peka ut lämpliga områden där sillen uppehåller sig och där fiskeaktivitet pågår. Dessa underlag ska också ligga till grund för planering av löpande uppföljning, analys och utvärdering av åtgärdernas effekt.

Genomförandemål: Leverans av vetenskapligt underlag för utpekande av försöksområden som är väl förankrat bland intressenter och utgör underlag för kommande samråd och förhandling.

- Framtagande av fiskeridata inklusive utskick av dataförfrågan till berörda EU-medlemsstater angående fiskets bedrivande.
- Kunskapsunderlag till grund för att utse förslag på försöksområden.
- Leverans av vetenskapligt underlag som beskriver hur utflyttning i försöksområden ska följas upp och hur effekter från andra miljöfaktorer samt naturlig predation kan särskiljas, hur kunskap om sillens storleks- bestånds- och åldersstrukturen förbättras, samt hur resultat av utflyttning kan redovisas.
- Förslag på påföljande fiskeregleringar eller åtgärder som inte är fiskerirelaterade, inklusive förslag till uppföljning av dessa.
- Redovisa effekter på andra fiskarter och relevanta ekosystemkomponenter och ekosystemtjänster.
- Visa på samhällsekonomiska effekter samt ekonomiska och sociala konsekvenser för fisket och fiskberedningen.

Genomförandemål: Samråda och ha dialog om inrättande av försöksområden med intressenter och övriga EU-medlemsländer som har fiskerättigheter i området.

- Samråd och beslut om flera försöksområden i Egentliga Östersjön och i Bottniska viken som omfattar de EU-medlemsländer vars fartyg har fiskemöjligheter i områdena.
- Genomföra regeringsuppdraget i linje med en effektiv ekosystembaserad havsförvaltning.
- Ta vara på redan etablerade aktörs- och samrådsforum, till grund för en effektiv förankring av regeringsuppdraget, däribland pilotområdena i Stockholms Skärgård och Södra Bottenhavet och de nationella beredningsgrupperna.
- Ta vara på lokal/ regional kunskap i genomförandet och uppföljningen av uppdraget.

2.5 Beroenden och yttre faktorer

2.5.1 Beroenden

Genomförandet är beroende av tillgängliga forskarresurser för att säkerställa ett robust kunskapsunderlag inför samråd och förhandlingar.

Vidare kräver ett framgångsrikt genomförande av försöket en stabil finansiering som kan anpassas efter behov för att kunna följa upp effekter av utflyttning.

En förutsättning för genomförande, i enlighet med uppdraget, är att vi får en samsyn och acceptans kring Sveriges problem- och behovsbeskrivning för övriga berörda EU-medlemsstater, framförallt Finland och Danmark.

2.5.2 Yttre faktorer

Juridiska ramar

Beståndens storlek- och åldersfördelning utgör en viktig indikator för ett välmående bestånd där en högre andel stora och äldre individer skapar förutsättningar för att upprätthålla viktiga ekosystemfunktioner, främja lekbestånd och rekrytering samt motverka genetiska förändringar av storlek och ålder vid könsmognad. Utöver GFP:ns nivåer för fiskeridödlighet i förhållande till MSY-mål behöver Sverige även förhålla sig till Havsmiljödirektivets kriterium om beståndets ålders- och storleksstruktur som måluppfyllelse/indikator för föreslagna åtgärder vilken är införd i svensk lagstiftning genom HVMFS 2012:18³ och miljö kvalitetsnorm C3.3⁴, vilket också utgör ett motiv för åtgärdens genomförande.

Tillämpningen av juridiska ramverk för att genomföra projektet och implementera nödvändiga fiskeriförvaltningsåtgärder inom utvalda områden kommer anpassas efter dialog och samråd med berörda EU-medlemsstater och kan komma att skilja sig beroende på område och utförande. Om EU-medlemsstater ska införa begränsningar av fiskeverksamhet utanför sina territorialvatten, eller inom sitt territorialvatten på ett område som andra EU-medlemsstaters fiskefartyg har tillträde till, behöver samråd ske med de EU-medlemsstater som berörs. Innan en EU-medlemsstat går vidare med att ta fram förslag till en åtgärd som berör fler EU-medlemsstater, är praxis att EU-medlemsstaten visar på ett behov av åtgärder som kopplas ihop med en förväntad effekt av dessa. För att reglera fiske på bestånd som berör fiskande från fler EU-medlemsstater bedömer HaV att en regionalisering är att föredra, till exempel genom att införa delegerade akter enligt artikel 15 i den tekniska förordningen (EU) 2019/1241. Ett förfarande enligt artikel 15 resulterar i en gemensam EU-reglering som återfinns på samtliga EU-språk. Samtidigt finns det möjlighet till en adaptiv förvaltning om det framkommer nya vetenskapliga underlag som visar att fiskereglerande åtgärder behöver ändras. I Östersjön initieras denna process via det regionala forumet Baltfish som representeras av samtliga EU-medlemsstater med fiskemöjligheter i Östersjön. Arbetet sker genom framtagande av gemensamma rekommendationer vilket också bidrar till en transparent process.

I område 30 – 31 har enbart Sverige och Finland fiskemöjligheter och del av kvot. Initialt förutses bilateral dialog för utbyte av kunskap och erfarenheter med Finland, medan vi för förvaltningsområdet Egentliga Östersjön har fler EU-medlemsländer som behöver delta i dialog- och samrådsprocessen. Processen syftar till att utarbeta en gemensam rekommendation inom ramen för det regionala forumet Baltfish.

Utgångspunkt är att myndigheten under första kvartalet 2023 startar upp dialog med berörda EU-medlemsländer. Inför denna dialog kommer löpande avstämning att göras med Regeringskansliet.

³ Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2012:18) om vad som kännetecknar god miljöstatus samt miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön.

⁴ Miljö kvalitetsnorm C3.3 Hållbart nyttjande av nationellt förvaldade arter; C3 Populationerna av alla naturligt förekommande fiskarter och skaldjur som påverkas av fiske har en ålders- och storleksstruktur samt beståndsstorlek som garanterar deras långsiktiga hållbarhet.

Omvärldsanalys och bästa möjliga kunskap

Genomförandet ska i så stor utsträckning som möjligt nyttja det pågående arbetet i de två pilotområdena i Stockholms skärgård och Södra Bottenhavet som ingår i *Pilotprojekt för ekosystembaserad havsförvaltning i Sverige*.

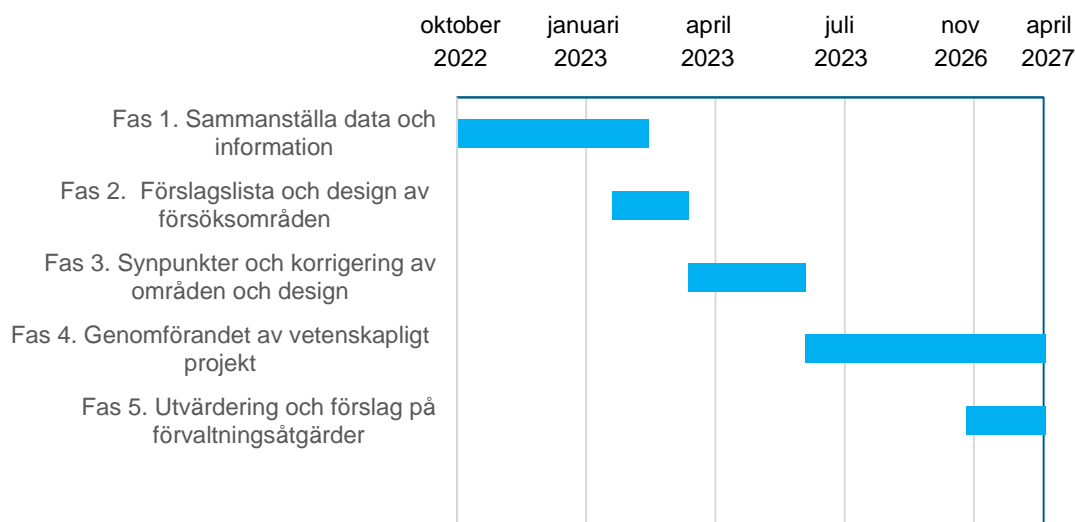
Ett omfattande kunskapsunderlag har tagits fram inom ramen för Inledande bedömningen av havsmiljöns status 2024, beslut om analyser och åtgärder avseende ökat skydd för sill och strömming i Östersjön samt Bottenhavet/Bottenviken och inom tidigare lämnade regeringsuppdrag om att utreda hur fiskeregleringar kan utvecklas för att skydda kustlekande bestånd av sill i norra Egentliga Östersjön. Denna omfattar bl.a. genetisk kartläggning såväl kustnära som i utsjöfisket, bedömning av bifångster, artsammansättning, klimatpåverkan och läkemedels ev. påverkan på tillväxt och reproduktion, Pågående arbete sker även inom Åtgärdsprogrammet för havsmiljön och den av HaV och SJV beslutade gemensamma strategin för framtidens fiske och vattenbruk. Underlag och analyser redan tillgängliga på HaV kommer att utvärderas och relevanta underlag kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med regeringsuppdraget.

3 Planering av uppdraget

Genomförande av regeringsuppdraget kommer ske genom ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, görs i enlighet med uppdragsbeskrivningen från Regeringen. Genomförandet ska i så stor utsträckning som möjligt nyttja det pågående arbetet i de två pilotområdena i Stockholms skärgård och Södra Bottenhavet som ingår i *Pilotprojekt för ekosystembaserad havsförvaltning i Sverige*. HaV har vidare beslutat att tillsätta en vetenskaplig nationell kommitté med möjlighet till internationell medverkan.

3.1 Genomförande

Genomförandet kommer ske i 5 faser som beskrivs mer ingående nedan. I Figur 1 syns de viktiga leveranserna och milstolparna för fas 1-3. Bilden är hämtad från projektets tids- och aktivitetsplan. Fas 1-3 är nedbrutna och detaljplanerade ytterligare med målet att vara klara till semestern 2023. Fas 4 och 5 är själva genomförandet av utflyttad trålgräns samt uppföljning och utvärdering av dessa. Dessa faser kommer detaljplaneras i slutet av fas 3.

Figur 1 Tidsplan för genomförande av projektets olika faser.

3.1.1 Fas 1

Sätta samman en Vetenskaplig kommitté och sammanställ data och information.

Omfattning:

- Att sätta samman och samla en kommitté av lämpliga nationella och internationella experter samt konkretisera arbetssätt och avgränsningar.
- Samla och sammanställa relevant data och underlag som finns tillgängligt på HaV med syfte att ta vara på kunskap som redan genererats på myndigheten.
- Beställning av vetenskapliga underlag för att kunna ge rekommendation av lämpliga försöksområden, inklusive data call, från de nationer som fiskar i Egentliga Östersjön och Bottenviken.
- Göra alla underlag tillgängliga för vidare analys av kommittén.

3.1.2 Fas 2

Ta fram en förslagslista över områden för försök inklusive design av försöksområden.

Omfattning:

- Kommittén ska ta fram en förslagslista över områden utifrån analys av tillgängliga data och stöd av framtagna kriterier från fas 1.
- Kommittén tar fram förslag på vetenskaplig design samt plan för hur försöket ska utvärderas och övervakas.
- HaV beslutar förslag på försöksområden
- HaV informerar om underlagen som inkluderar: förslag på försöksområden, redogörelse för hur urvalet har gått till samt samhällsekonomisk konsekvensanalys.

3.1.3 Fas 3

Samråd och korrigering av områden och design.

Omfattning:

- Möten med intressenter för att diskutera och få in synpunkter.
- HaV ger slutligt förslag på avgränsade försöksområden i förvaltningsområdena för sill och strömmingsbestånd i Egentliga Östersjön och i Bottniska viken.
- Dialog, utbyte och samråd med berörda EU-medlemsstater och vid behov med Europiska kommissionen. Samrådet bör så långt som möjligt ske inom ramen för befintliga forum.
- Framtagande av utkast till gemensam rekommendation för genomförande av det vetenskapliga projektet med stöd av artikel 15 i tekniska förordningen.

3.1.4 Fas 4

Genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen.

Omfattning:

- Antagande av delegerad akt.
- Genomföra en löpande vetenskaplig uppföljning av förvaltningsåtgärdens effekt på sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds och åldersstruktur.

3.1.5 Fas 5

Utvärdering och förslag på förvaltningsåtgärder.

Omfattning:

- Med områdena som utgångspunkt analysera i vilken utsträckning sillens och strömmingens utveckling när det gäller biomassa samt deras storleks-, bestånds och åldersstruktur påverkas av miljöfaktorer och predation från fisk, fågel och säl med syfte att stärka kunskapen kring orsakssamband i enlighet med en adaptiv förvaltning. Förslag på eventuell fiskereglering och/eller andra, icke fiskerirelaterade åtgärder

- Slutrapportering med förslag på eventuell fiskereglering och/eller andra icke-fiskerirelaterade åtgärder och hur dessa skall genomföras inom ramen för befintlig lagstiftning

3.2 Organisation

Projektet har formats och projektgruppen är tillsatt. Processledaren och projektledare kommer utgöra ledningen och drivningen av projektet. Projektledarna leder tre olika team (samråd och dialog, vetenskapliga underlag och aktörssamverkan). Besluten görs av styrgruppen och generaldirektör.

3.2.1 Vetenskaplig kommitté

Som en del av uppdragets genomförande avser myndigheten tillsätta en vetenskaplig kommitté med representation av nationella och internationella oberoende experter från olika vetenskapliga discipliner inom bl.a. biologi, miljö, sociologi och ekonomi. Syftet med den vetenskapliga kommittén är att skapa en transparent process för att löpande under uppdragets genomförande förse myndigheten med samlade expertbedömningar som baseras på en bred kompetens.

Under uppdragets genomförande kommer kommittén bl.a. få till uppgift att:

- Granska, analysera och konkretisera förslag till lämpliga försöksområden som bedöms ge goda förutsättningar för åtgärden ska kunna ge en effekt. Förslagen ska baseras på tidigare framtagna underlag och en diskussion om olika alternativ. Vidare ska kommittén analysera konsekvenser och förutsättningar för utpekande av försöksområden och slutligen lämna en rekommendation som kan användas i vidare intern och extern beredning med berörda aktörer.
- Utifrån tillgängliga underlag analysera och diskutera förslag till lämpliga försöksdesign och löpande uppföljning under projektets genomförande. Kommittén ska utifrån analys och diskussion lämna en gemensam rekommendation om försöksdesign och uppföljningsmetod till myndigheten.
- Löpande bidra med kompetens till uppföljning och utvärdering av projektets genomförande efter att fiskeriförvaltningsåtgärderna implementerats inom utpekade områden. Kommittén kan involveras i och bistå med samlad kompetens i analyser av genererade data samt diskutera resultat under projektets genomförande. Under projektets genomförande ska kommitténs medlemmar utifrån sina respektive sakområde även bidra med eventuell information kring andra relevanta processer som på olika vis kan bidra till att effektivisera och stärka uppdragets genomförande.
- Bidra till löpande konsultation i oförutsedda frågor som rör uppdraget och kan uppstå under uppdragets genomförande.

Arbete i kommittén måste konkretiseras baserad på listade uppgifter. Detta ska ske inom ett scoping workshop i början av kommitténs arbete. Workshopen ska inkludera både berörda tjänstemän från Havs- och vattenmyndigheten samt experter som deltar i kommittén. Arbetet ska ledas av en ordförande som utses av Havs- och Vattenmyndigheten. Ordförande ansvarar för att förse kommitténs deltagare med tillgängliga underlag som bedöms nödvändiga inför kommitténs arbete med att analysera, granska och diskutera relevanta frågeställningar. De förslag och rekommendationer som kommittén lämnar ska baseras på kommitténs samlade bedömning och

presenteras tillsammans med stödande information till grund för kommitténs avväganden och slutliga ställningstaganden.

3.3 Leverans överlämning

Projektet ska löpa fram till 2027 och ska rapporteras årligen i april till Regeringskansliet. Den första viktiga leveransen är att utse försöksområden och att starta försöken med utflytt av trålgränsen. Detta kommer vara projektets primära fokus fram till juli/augusti 2023.

År 2027 ska slutrapporten lämnas in till Regeringskansliet. Den ska innehålla en utvärdering av försöksperioden och utifrån resultat och analys föreslå åtgärder.

3.4 Intressenter

Projektets genomförande ställer krav på stor samverkan med olika intressenter. Projektet har genomfört en intressentanalys och har kommit fram till följande intressentlista:

3.4.1 Kärntressenter

De har beslutande och drivande roller i projektet.

Externa intressenter som påverkas direkt eller indirekt

- Vetenskapliga kommittén
- Berörda stater/länder (EU)
- Europeiska kommissionen
- Regeringen (Näringsdepartementet)
- Swedish Pelagic Federation PO (SPFPO)
- Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO)
- Producentorganisationen Kustfiskarna i Bottenhavet (PO Kustfiskarna)
- Norrbottens kustfiskares PO
- Sveriges fiskares PO
- Fiskbranschens Riksförbund (FR)
- Lokala fiskeorganisationer
- Sportfiskarna
- Kustbevakningen
- Vetenskapliga institutioner som bedriver forskning inom fiske/fiskeförvaltning
- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
- Jordbruksverket
- Länsstyrelser med kuststräcka i Östersjön, Bottenhavet och Bottenviken
- Kommuner i berörda områden
- Försvarsmakten
- Världsnaturfonden (WWF)
- Naturskyddsföreningen (SNF)
- Media & allmänheten
- Övriga fiskeorganisationer som inte bedriver någon verksamhet i Bottniska viken och centrala Östersjön

3.5 Kommunikation och rapportering

Uppdragets omfattning och sakfråga är av stort intresse för flera olika intressenter. Från myndighetens sida är det viktigt att hålla samtliga intressenter informerade om projektets status och genomförande. Det är också viktigt att upprätta en väl definierad dialog med berörda intressenter och EU-medlemsstater om bl.a. bakgrund, syfte, val av områden och tillvägagångssätt. Det finns också ett stort allmänintresse för uppdraget. För att uppnå en effektiv kommunikation kring projekt arbetar myndigheten med att upprätta en kommunikationsplan. Genom att upprätta en tydlig kommunikationsplan vill vi bl.a. uppnå:

- Löpande kommunikation med berörda intressenter för att säkerställa att vi fångar upp relevant information och också håller intressenter informerade
- Definiera vilken information och i vilka kanaler myndigheten ska använda för kommunicera